

Michael Luick-Thrams: „Ostrava je láska na celý život, ne jen románek na jedno léto!“

... Ostravu

JAKUB MALCHÁREK

Před více než dvaceti lety přicestoval společně s mírovými sbory do Ostravy. Čekala jej šedá a špinavá industriální města, které si teprve zvykalo na nový režim. V Ostravě, kde dva roky v mírových sborech vyučoval angličtinu, se mu naskytl pohled na město, které si v historii prošlo nástrahami a těžkostmi. Přesto jednapadesátiletému Američanovi Michaelu Luick-Thramsovi průmyslové srdce republiky tak přirostlo k srdci, že se sem po dvaceti letech rozhodl vrátit a podívat se, jak se Ostrava daří.

Jaké okolnosti provázely vaši první cestu do Ostravy v roce 1991?

Odlétal jsem do tehdejšího Československa 4. července, což pro mě, jakožto Američana, mělo zvláštní význam (Američané slaví Den nezávislosti – pozn. redakce). Bylo nás tehdy v mírových sborech pětáctýřicet. V Poděbradech jsme pak prošli desetidenní výukou české historie, ekonomiky a politiky a nakonec jsme na dva týdny skončili v Dobrušce, kde jsme měli intenzivní kurz češtiny. To bylo neskutečné mučení. Tehdy jsem chtěl skončit, protože váš jazyk je neuvěřitelně složitý. (smích)

Koncem léta jsem pak byl poslán do Ostravy, kde jsem na Ostravské univerzitě vyučoval angličtinu, americká studia a pedagogii.

Tehdejší Ostrava bylo jistě jiné město než dnes. Jak se vám tady žilo?

Byli jsme ubytováni ve vile v Hošťálkovicích po nějakém bývalém komunistickém pohlaváři. Stal se z nás tady takový cirkus. Občas lidé dokonce procházeli i naše odpadky, aby se podívali, co taková cizinci ze západu jedí. Snažili jsme se zapadnout, chodili jsme mezi lidi, ale v době tady pro cizince nebylo moc aktivit. Filmy v Kině Vesmír byly spíše rambovského typu, navíc v češtině, navštěvovali jsme například operu, ale i ta vás po chvíli omrzí.

Typickým ostravským tématem je smog. Byla tehdy jiná situace než dnes?

S kolegy a studenty jsme občas jezdili do Beskyd nebo Jeseníků, ale z Hošťálkovic byly hory kvůli smogu

vidět asi jen čtyři dny v roce. Stejně tak když jsme se odpodle vraceli z práce, tak jsme měli od poléťavého prachu špinavé oblečení.

Ostravu jste mohli

cítit, když jste přijížděli vlakem. Teď už to tak není.

Zažili jste ještě nějaké netradiční reakce Ostravanů, kteří na cizince ze západu nebyli zvyklí?

Byly to neuvěřitelné věci. Když jsme mluvili na ulici anglicky, tak se nám lidé nahlas smáli, protože jim naše řeč přišla vtipná. Nebo když jsem na kole nosil helmu, taky jsem pro ně byl jako mimozemšťan.

Pro mě to bylo jako návštěva jiné planety. Byl jsem pro ně podivný, stejně tak ale byli Ostravané zvláštní pro mě. Proto jsem také přijel. Podívat se, jak se jim vede. Najednou jste v Ev-

VIZITKA

Michael Luick-Thrams

- Narozen 18. prosince 1962 na farmě v americkém státě Iowa poblíž města Masam.
- V současné době žije v Drážďanech.
- Vyučoval angličtinu, americká studia a pedagogii na Ostravské univerzitě v letech 1991 až 1993.
- Založil portál www.traces.org, který vypráví příběhy Němců, Rakušanů a Američanů ze středozápadu, kteří se potkali během druhé světové války.

ropské unii, více lidí umí cizí jazyky, a ne jen ruštinu.

Československo v té době procházelo změnou režimu a dalšími velkými politickými změnami. Vnímali jste je i zde?

Zhruba po roce a půl mého pobytu v Československu došlo k rozdělení na Českou a Slovenskou republiku. Bylo to neuvěřitelné a krásné, protože tehdy se vedly boje mezi Srbskem, Chorvatskem a Slovinskem. Balkán kvůli rozdělení prolil spoustu krve, řada lidí byla mučena nebo vězněna v pracovních táborech. Čechoslováci ne, a to na nás udělalo obrovský dojem. Bylo strašně milé sledovat národ, jak si zvyká na novou svobodu a jejich první pokusy o soukromé podnikání a podobné. Neměli jste to ale lehké.

Ostravu postihla první i druhá světová válka, hard-core socialismus, poté přílišná industrializace a teď problém s Romy.

Chudinka Ostrava, třetí největší město v republice, neustále dostává takové zásahy, ale odo-

lává jim, lidé jsou tvrdí. Není to jako u jiných měst v Evropě nebo Americe, které v momentě, kdy se vynoří problémy, začnou lidé hromadně opouštět.

Mrzí mě ale, že tady vidím spoustu projektů, které se rozděly a zůstaly nedokončené, a taky mě bolí pohled na Ostravici Textilii. Tehdy to byla naprosto úžasná stavba.

Jak vnímáte Ostravu dnes po dvaceti letech?

Vidím spoustu pozitivních změn. Například jsme ubytováni v hotelu na Stodolní ulici. Tehdy nám Ostravané říkali, ať na tu stranu za Nádražní ulicí vůbec nechodíme, že tam je nebezpečno. Teď je to jedno z nejnavštěvovanějších míst ve městě. Nebo taky oblast před Hlavním nádražím. Tehdy to byla prázdná čtvrť bez obchodů s vybydlenými domy a kostel byl zavřený. Pamatuji si ještě, že kostel svatého Václava byl žlutý, měl spoustu trhlin a vypadalo to, že bude zbourán. Věci se mění. Většina domů byla šedá, béžová a rozpadala se. Ostrava pro mě byla obrovskou zkušeností. Nechal jsem tady spoustu emocí a vzpomínek a ovlivnila mě. Nebýt vašeho města, nikdy bych se nedostal do Evropy. Doufám, že za dvacet let přijedu znova. Je to láska na celý život, ne jen románek na jedno léto.

MICHAEL LUICK-THRAMS. V Ostravě působil v mírových sborech v letech 1991 až 1993. Po dvaceti letech se rozhodl krajskou metropoli znova navštívit a podívat se, jak se ocelovému městu daří. Foto: Deník/Jakub Malchárek

Mladíci z Holasovic jedou na Jawách 250 Evropou

Včera jeli trajektem z Itálie do Albánie, dnes budou projíždět Albánií. Dovolí-li jim to čas, zajedou si do Řeka na gyros. Další dny pak přes Černou Horu do Chorvatska.

MICHAL MAJNUŠ

Holasovice – Ačkoliv si většína z nás nedovede představit cestu do teplých krajů bez moderního dopravního prostředku s klimatizací, tři dobrodruzi z Holasovic a Opavy se rozhodli vyzkoušet cestování nejen bez klimatizace, ale hlavně bez moderního dopravního prostředku. Nasedli na desítky let staré Jawy 250 a vydali se vstříct exotice Středozemního moře. S sebou jen nezbytné náhradní díly, stan, pár triček a kreditní kartu.

Expedice ITALCHO odstartovala 2. srpna. Pavel Dobřecký, Roman Kořistka a Milan Fusko nejsou žádní cestovatelé začátečníci. Projeli už pořádný kus Evropy, i když ne vždy ve stejném složení.

Vůdce expedice a zároveň nejzkušenější účastník Pavel má za sebou už šest výprav. Na pionýry navštívil mimo jiné Monako, společně s Milanem dojezdili na Ukrajinu, s Romanem procestovali Bulharsko a objeli Českou republiku. Nyní

se vydali na zhruba 5 tisíc kilometrů dlouhou cestu do Itálie, Albánie a Chorvatska. Domů se expedičníci vrátí za čtrnáct dní. Naše redakce je navštívila v den odjezdu a jejich putování nyní průběžně sleduje. „S sebou si vezeme jen to nejpotřebnější,“ řekl Pavel. Z náhradních dílů cestovatelé vybrali nezbytné součástky jako dynamo, písní kroužky, těsnění. „Hlavně nesmíme zapomenout na nářadí, jinak bychom se domů na motorkách určitě nevrátili,“ upozorňoval své kolegy Milan. V případě větších problémů mají k dispozici kamaráda, který by jim z Česka dovezl celý nový motor. Ten zatím odpočívá v Milanově garáži. „Nejlepší pocit je, když se nám na motorkách něco pokazí, my to spravíme a jede se dál,“ usmíval se Pavel. A že o podobné zážitky na předešlých expedicích neměl nouzi. Při bulharské expedici mu v zadním kole popraskaly špičky. „Už jsem přemýšlel, kdo nás vyzvedne a doveze domů. S Romanem

CESTOVATELÉ jsou před odjezdem očividně v dobré náladě.

Foto: Archiv

jsem si museli navzájem vyměnit nějaké díly, pomohli nám i v pneuservisu, takže jsme situaci nakonec nějak zvládli,“ vzpomínal.

Stravování je na podobných výpravách především v režii konzerv a baget z benzinek. „Když se nám vede opravdu dobře, tak nám tu bagetu na benzince i ohřejí,“ smál se Roman. Toho těsně před odjezdem postihla drobná nepřímnost. „Dostal jsem nějakou infekci, doktor mi napsal antibiotika, takže to budu mít letos trochu těžší,“ krčil rameny. Smůla ho přitom nešetřila. Při expedici do Bulharska ho stihly střevní problémy. Spánek ve stanu v přírodě pro

něj tak nebyl příliš komfortní.

Poslední hodiny před odjezdem strávili vyletění v garáži prací na svých strojích. „I když jsme motorky spravovali přes zimu, jako vždy všechno doháníme na poslední chvíli,“ kroutí hlavou Milan. Přestože mají motorky obsypané nejrozličnějšími nástroji vybavením a přívěsné vozíky za motorkami téměř nešly zavřít pod náporom náhradních dílů a nářadí, Milan z tašky vytáhl ploutve a potápěčské brýle. „Ploutve jsou základ, jedeme přece k moři,“ křepčil nadšením Milan.

Cestovatelé z Holasovic nejsou v žádném případě jedinými odvážlivci z Opavska,

kteří při svých výletech do zahraničí používají motocykl. Naše redakce už dříve psala třeba o Michalu Tkáčovi. Ten je velkým obdivovatelem strojů značky Harley-Davidson. Sám jeden takový vlastní. Konkrétně se jedná o model Electra Glide Ultra Classic. Je členem skupiny Harley Owners Group (HOG) Ostrava Chapter, s níž se loni vydal v rámci akce Mafia Harley Holiday až na dalekou Sicílii. Celkově urazil čtyři tisíce kilometrů. „V Palermu místní obyvatelé nevěřili, že jsme vážně z Česka dojeli na harleyích až sem,“ usmíval se Michal Tkáč. Letos legendární značka oslavila 110. výročí svého založení a mohutné oslavy na evropském kontinentu se uskutečnily v Římě. I zde Michal Tkáč nemohl chybět. Dalším motocyklistou, který se svým jednostopým strojem BMW 1200 GS Adventure rád vyráží na dlouhé vzdálenosti, je Helmut Šafarčík z Ludgerovic.

V této obci funguje i jako předseda místního TJ. Letos na motorce odcestoval do Řeka. Už dříve takto dojel do Španělska nebo třeba Černé Hory. Jeho velkým snem je dorazit na motocyklu k jezeru Bajkal.

Šetrnější k očím

Karviná – Zhruba jednou za tři měsíce dochází Barbara Janotová na oční oddělení Nemocnice s poliklinikou Karviná-Ráj. Trpí diabetickou retinopatií. Při poslední kontrole jí lékař zkontroloval oči novým přístrojem – Funduskamerou FF450, kterou mají v nemocnici několik týdnů. „To vyšetření je příjemné, jen mi to fotí oči, což mi nevádí. Mnohem horší je ošetření laserem, které je bolestivé,“ svěříla se pacientka. „Vyšetření pomocí funduskamery je bezkontaktní a neinvazivní, takže pacient nic necítí,“ řekl zástupce primáře Martin Bura. Nový přístroj, který je na Karvinsku unikátní, umožňuje snímání a zobrazování nálezů na sítnici i zrakového nervu, umožňuje fotografování rohovky, duhovky i zornice. „Použit se dá i při kosmetických úpravách víček,“ dodal.

VYŠETŘENÍ novým přístrojem je naprosto bezbolestné.

Foto: Deník/David Gorgol